

# Werken met hexagonkaartjes

Historisch redeneren - Formatief handelen - Causaliteit

## Leerdoelen:

- De leerling kan historische gebeurtenissen, ontwikkelingen en personen ordenen.
- De leerling kan verbanden aanbrengen tussen historische verschijnselen, personen en gebeurtenissen.
- De leerling ziet het niet-lineaire en multi-causale karakter van historische verschijnselen en gebeurtenissen.
- De leerling kan oorzaken en gevolgen op politiek, economisch sociaal en cultureel terrein benoemen. (differentiatie)
- De leerling begrijpt dat elke ordening van causaliteit een interpretatie is.

## Beginsituatie:

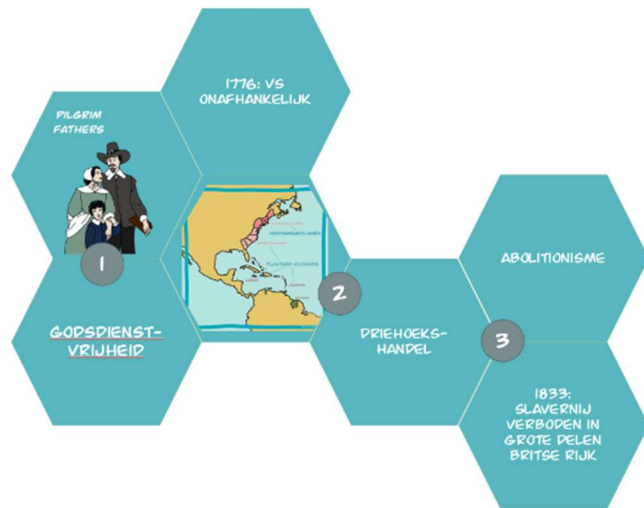
- De stof is reeds behandeld.

## Benodigheden:

- Leeg A3 vel per leerling/duo/groepje
- Knipblad met hexagonkaartjes
- Pen, schaar & lijm

## Instructie

1. Knip de hexagonkaartjes los van elkaar
2. Leg de kaartjes neer zodat er een logisch verband is met het aangrenzende kaartje.  
*Let op! Zolang jij het verband tussen de kaartjes kan uitleggen is het goed. Iedereen zal de kaartjes op een andere manier neerleggen.*
3. Als je alle kaartjes logisch aan elkaar hebt kunnen leggen mag je ze vast plakken.
4. Schrijf 10<sup>1</sup> nummers op de grens tussen de kaartjes (zie voorbeeld hierboven).
5. Leg bij elk nummer het door jou gevonden verband duidelijk uit. Gebruik het OUD-stappenplan hiervoor.



## Differentiatie & tussenstappen:

- Leg de eerste drie kaartjes samen met leerlingen die moeilijk op gang komen.
- Laat leerlingen eerst proberen om een aantal kaartjes in chronologische volgorde te leggen.
- Laat leerlingen eerst de kaartjes markeren op invalshoek (politiek / economisch / cultureel / sociaal).
- Geef aan of leerlingen de cijfers op een driesprong moeten plaatsen of juist tussen twee aangrenzende kaartjes. Het verband beschrijven tussen drie kaartjes is uitdagender.
- Geef een sjabloon om volledig een verband te beschrijven

## Mogelijke punten voor de nabespreking:

- Er is niet één juiste oplossing. Met een goede onderbouwing is veel mogelijk. Zijn er leerlingen die hun kaartjes exact hetzelfde hebben neergelegd?
- Hoe is het proces verlopen? Hoe hebben de leerlingen de opdracht aangepakt?
- Zijn er ook “thema-eilanden” te ontdekken? (bijvoorbeeld chronologisch, topografisch, economie/politiek/sociaal/cultureel)
- Welke kaartjes waren lastig om een plek te geven? Welke kaartjes had je dubbel willen hebben om op meerdere plekken neer te kunnen leggen?

<sup>1</sup> Of welk aantal passend is bij jouw les of aantal kaartjes.